

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 28.06.2024

Sayı: 1884

13590

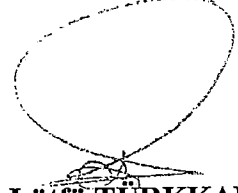
Lütfü TÜRKKAN

Kocaeli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince T.C. Dışişleri Bakanı Hakan FİDAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
24.06.2024

Saygılarımla.

Lütfü TÜRKKAN
Kocaeli Milletvekili

Avrupa Adalet Divanı'nın 19 Şubat 2009 tarihli kararına göre Türkiye ile daha sonra resmi olarak Avrupa Birliği (AB) adını alan Avrupa Ekonomik Topluluğu arasında 23 Kasım 1970'te imzalanan ve 1 Ocak 1973'te yürürlüğe giren Katma Protokolde yer alan "Yerleşme Hakkı, Hizmetler ve Ulaştırma" başlığı II. Kısım II. Bölümü'nde yer alan 41'inci maddeye göre Avrupa Adalet Divanı, Katma Protokol'e 1 Ocak 1973'te taraf olan Almanya'nın, Türk vatandaşlarına getirmiş olduğu vize uygulamasını AB hukukuna aykırı bulmuştur. Buna göre; söz konusu 41. Maddede "Akit taraflar, aralarında, yerleşme hakkı ve hizmetlerin serbest edimine yeni kısıtlamalar koymaktan sakınırlar" demektedir.

Ayrıca Roma Antlaşması'nın hizmetleri tanımlayan 60'ıncı maddesine göre "sınai faaliyetler, ticari faaliyetler, serbest meslekler ve de sanatkârlar" Hizmet Sağlayıcı olarak değerlendirilmektedir. Hizmet sunucular ise bu faaliyetlerden herhangi birini yürütenlerden oluşmaktadır. Karar açıkça, Türk vatandaşlarının 1973'te olduğu gibi Avrupa ülkelerine serbestçe gitmelerine olanak tanımaktadır. Avrupa Birliği hukukuna göre, Avrupa Adalet Divanı kararları bağlayıcıdır ve ulusal hukukun üstündedir.

Avrupa Adalet Divanı'nın bu kararı AB müktesebatına göre üye ülkeler açısından bağlayıcı olmasına rağmen bugüne dek AB üyesi ülkeler tarafından bu karar uygulanmamaktadır.

Tüm bu bilgilerin yanı sıra Türkiye ile AB arasında 16 Aralık 2013 tarihinde Vize Serbestisi Yol Haritası belirlenmiş, Türkiye-AB Geri Kabul Anlaşmasının 1 Haziran 2016'da tüm hükümleriyle uygulanması kararlaştırılmıştı. Ancak anlaşma üzerinden uzun bir süre geçmesine rağmen AB tarafından vize serbestisi uygulaması yerine getirilmemiştir. Vize serbestisinin makul sürede sağlanmaması halinde ise taraf olunan Geri Kabul Anlaşmasının 24. Maddesine göre Türkiye Cumhuriyeti Devleti, Geri Kabul Anlaşmasını tek taraflı olarak fesih etme yetkisine sahiptir.

Yukarıdaki bilgiler çerçevesinde;

- 1) Avrupa Birliği hukukuna göre, Avrupa Adalet Divanı kararları bağlayıcı ve ulusal hukukun üstünde olmasına rağmen Türk vatandaşlarına vize uygulanmasına devam edilmesine Bakanlığınız tarafından neden AB hukukuna göre müdahale edilmemektedir?

Lütfü TÜRKKAN
Kocaeli Milletvekili

- 2) Avrupa Adalet Divanı kararları Almanya için bağlayıcı olmasına rağmen Türk vatandaşlarına vize uygulanmaması kararına Bakanlığınız tarafından neden sahip çıkılmamaktadır?
- 3) AB ile imzalanan Geri Kabul Anlaşmasının Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kazanımı olan vize serbestisi neden yerine getirilmemektedir?
- 4) AB tarafından Geri Kabul Anlaşmasının üzerinden makul bir süre geçmesi halinde yerine getirileceği taahhüt edilen vize serbestisi uygulamasının başlaması için ifade edilen makul süre ne kadardır? Bu makul süre neye göre belirlenecektir?
- 5) Geri Kabul Anlaşmasında taahhüt edilen vize serbestisi uygulaması yerine getirilmediğinden ötürü söz konusu anlaşmadaki 24. Maddeye istinaden anlaşma neden tek taraflı olarak feshedilmemektedir? Sadece AB çıkarlarına hizmet eden ve Türkiye'yi dünyada en fazla sığınmacı ve mülteci durumuna düşüren anlaşmaya ilgili kamuoyuyla paylaşılmamış bir ek protokol söz konusu mudur? AB tarafından sığınmacılar için Türkiye'ye ödenen hibe ve krediler anlaşmanın feshedilmesinin önüne mi geçmektedir?
- 6) Avrupa Adalet Divanı'nın 2009 yılındaki Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına vize uygulanmaması yönündeki kararına rağmen, neden uluslararası hukukun üstünlüğü göz ardı edilmiş ve vize serbestisi için Geri Kabul Anlaşmasıyla AB'ye taviz verilmiştir? Türkiye, bu konuda AB hukukundan doğan haklarını neden göz ardı etmiştir?